

Nr 428.

Av herr **Carlson** i Mölndal, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 209, med förslag till lag om åläggande av skyldighet för ägare av fastighet i stad att utgiva ersättning för anläggning av gata och kloakledning så ock att i visst fall upplåta mark till gata.*

Genom en till riksdagen avlåten proposition nr 209 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen antaga förslag till lag om åläggande av skyldighet för ägare av fastighet i stad att utgiva ersättning för anläggning av gata och kloakledning så ock att i visst fall upplåta mark till gata.

Det föreliggande lagförslaget överlämnar till städerna själva att bestämma om de närmare grunder, efter vilka kostnaderna för gatas anläggning skola på tomtägare fördelas, samt om tid och ordning för ersättningens utgående. Vad nu sagts om gata skall jämväl äga tillämpning å torg och annan dylik allmän plats samt för anläggning av täckt kloakledning.

Frågan om revision av gällande lagstiftning rörande stadsplan och tomtindelning jämte därmed sammanhängande författningar är under behandling av särskilt tillkallade sakkunniga. Utredning och förslag i ämnet lär vara att förvänta innevarande år.

De myndigheter, som yttrat sig över föreliggande lagförslag, hava mycket delade meningar om behovet av en lagstiftning på området. Så har till exempel *elva* länsstyrelser tillstyrkt förslaget upphöjande till lag, under det att *tolv* länsstyrelser av skillda anledningar yttrat sig avstyrkande. Av magistrater, som yttrat sig, hava *tolv* tillstyrkt och *tretton* avrått från lagstiftning i föreliggande fall. Av *nio* inkomna yttranden från drätselkammare i städerna hava *fyra* gått på avslag. Ungefär liknande delad uppfattning har kommit till synes hos de kommunala nämnder, som yttrat sig. Fastighetsägarna äro genomgående emot förslaget. Vidare har kammarkollegium och lagrådet yttrat sig avstyrkande.

Visserligen är det här fråga om en lag av fakultativ art, som det ankommer på respektive stadsfullmäktige att föra ut i tillämpningen eller icke, och kommunal valfrihet är avgörande för dess tillämpning. Men då man näppe-ligen kan finna något större intresse för lagens antagande, med undantag för städerna Stockholm och Göteborg, torde detta svårigen kunna motivera en lagstiftning på området. Dessutom är det ju så att flera städer redan nu ha på olika sätt ordnat kostnadsfrågan för gators anläggande, mellan respektive stad och tomtägare. (Se härvidlag propositionen sidan 37, yttrande av magistraten i Karlskrona stad.)

Det är min uppfattning att i små och medelstora städer, så kallade trädgårdsstäder, där en- och tvåfamiljshusen äro förhärskande, ja, så gott som

uteslutande förekomma, tomtägarne icke kunna bära de kostnader, som lagen kan ifrågasätta. Om lagförslaget skulle komma i tillämpning i sådana samhällen, skulle omkostnadsbelastningen säkert medföra insolvens för många tomtägare. Och lika säkert skulle egnahemsverksamheten betydligt stagnera, ja, rent av upphöra i dessa samhällen.

Vidare kan man förutsätta, att stadsfullmäktigevalen skulle väsentligen influeras därav, att tomtägare och icketomtägare finge så motsatta intressen. Skulle sedan stadsfullmäktige med enkel majoritet handlägga och besluta ärenden enligt detta lagförslag, kan man ju med skäl befara, att den ena gången vann fastighetsägareintresset och en annan gång det motsatta intresset och frågan om på vad sätt kostnaderna för gator, kloakledning, m. m. skulle bestridas, bleve högst ombytlig.

Är det nu så, att man anser, att å tomtägarne bör läggas en större börda beträffande gatuhållningen än å övriga skattebetalare, så synes mig detta lämpligen böra ske genom förändring i repartitionstalet för fastighetsbeskattningen, och sammanhänger då spørsmålet med kommunalskattereformen. Är det vidare så, att man redan nu kan lokalt ordna dessa spørsmål, som tidigare påpekats, i enlighet med det syfte lagförslaget avser att förverkliga, synes mig ingen anledning till lagstiftning på området just nu föreligga.

Med stöd av det ovan anförda tillåter jag mig hemställa

om *avslag* å Kungl. Maj:ts proposition nr 209 med förslag till lag om åläggande av skyldighet för ägare av fastighet i stad att utgiva ersättning för anläggning av gata och kloakledning så ock i visst fall upplåta mark till gata.

Stockholm den 22 mars 1926.

Vilh. Carlson,
Mölnadal,
